

Fysik-B : Dynamik

Det skrå kast

Thomas Birk Abildgaard

November 27, 2020

HTX Frederikshavn, EUC Nord

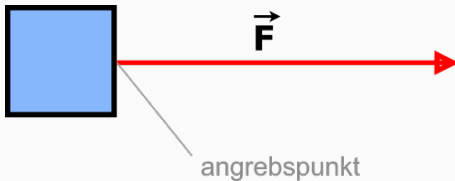
Kraft som vektor

Det skrå kast

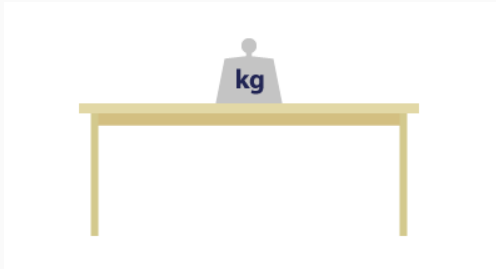
En kraft består af:

- Størrelse / styrke [N]
- Retning [θ] (vinkel theta)

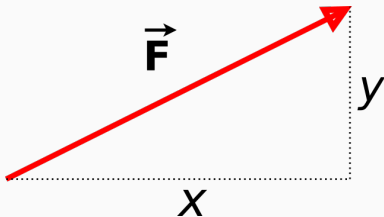

Normalkraften

Normalkraften er den kraft, der forhindrer et object i at trænge igennem en overflade. Vi benævner normalkraften F_N .

Representation af en kraft som vektor

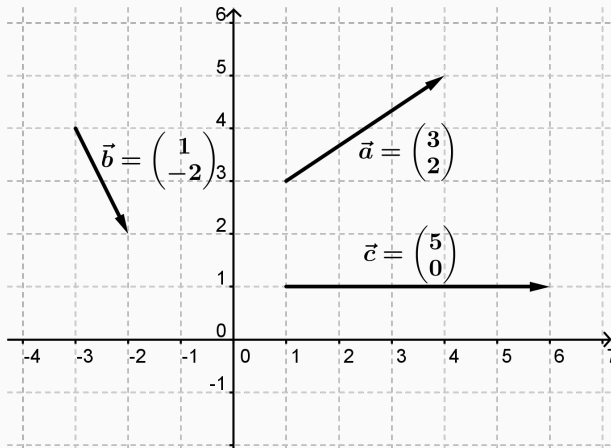

En vektorer strækker sig over et strækning i x-retningen og en strækning i y-retningen. Vi kalder disse vektorens komponenter. En vektor har en **x-komponent** og en **y-komponent**.

Dette skrives som :

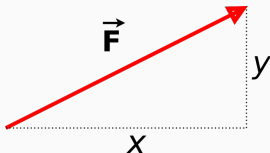
$$\vec{F} = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

Eksempler på vektorer i koordinat system

fra webmatematik.dk

Beregning af styrke og vinkel

$$\vec{F} = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$$

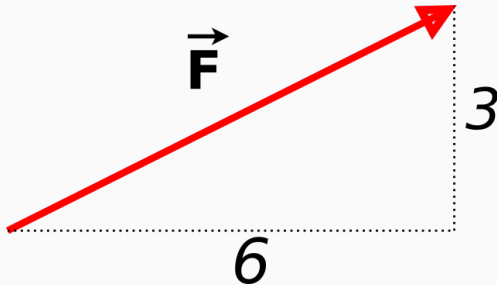
Størrelse (styrke)

$$|\vec{F}| = \sqrt{F_x^2 + F_y^2}$$

Vinkel θ (theta)

$$\tan(\theta) = \frac{F_y}{F_x}$$
$$\theta = \tan^{-1} \left(\frac{F_y}{F_x} \right)$$

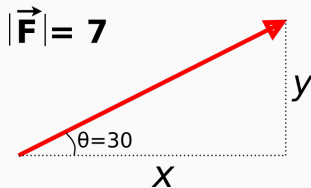
Eksempel

Størrelse ?

Vinkel ?

Fra styrke og vinkel til vektorens komponenter

$$\cos(\theta) = \frac{F_x}{|\vec{F}|}$$

$$F_x = \cos(\theta) \times |\vec{F}|$$

$$F_x = \cos(30) \times 7$$

$$F_x = 6,06$$

$$\sin(\theta) = \frac{F_y}{|\vec{F}|}$$

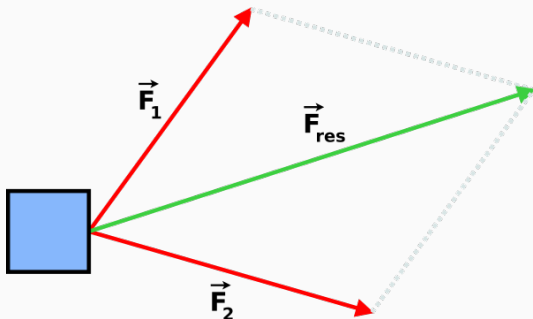
$$F_y = \sin(\theta) \times |\vec{F}|$$

$$F_y = \sin(30) \times 7$$

$$F_y = 3,5$$

$$\vec{F} = \begin{bmatrix} 6,06 \\ 3,5 \end{bmatrix}$$

Resulterende kraft

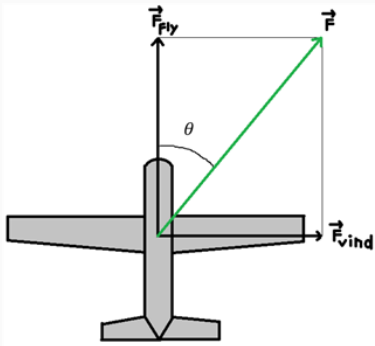

Når to kræfter $\vec{F}_1$ og $\vec{F}_2$ påvirker et objekt i samme punkt vil det svare til at påvirke objektet med én kraft $\vec{F}_{res}$.

Kraften $\vec{F}_{res}$ kaldes den **resulterende kraft**.

kræfternes parallelogram

Eksempel

$$|F_{fly}| = 10000N \text{ og } |F_{vind}| = 7000N$$

Vektor komponenter ?

$$\vec{F}_{fly} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \times 10^4 \end{bmatrix}$$

$$\vec{F}_{vind} = \begin{bmatrix} 7 \times 10^3 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\vec{F}_{res} = \vec{F}_{fly} + \vec{F}_{vind}$$

$$\vec{F}_{res} = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \times 10^4 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 7 \times 10^3 \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 \times 10^3 \\ 1 \times 10^4 \end{bmatrix}$$

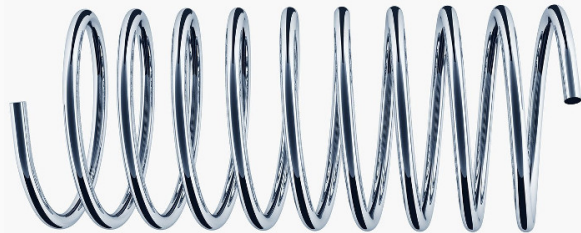
$$\vec{F}_{res} = \begin{bmatrix} 7 \times 10^3 \\ 1 \times 10^4 \end{bmatrix}$$

$$|\vec{F}_{res}| = \sqrt{7000^2 + 10000^2} = 12206,6N$$

$$\theta = \tan^{-1} \times \frac{10000}{7000} = 55^\circ$$

Fjederkraft

Opførsel ?

Når en fjeder strækkes eller komprimeres m. længde x vil fjederen udøve en **modsat rettet** kraft F_{fj} .

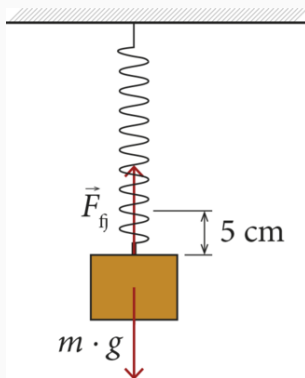
Dette kaldes fjederkraften og defineres, ved Hookes lov, som:

Hookes lov

$$F_{fj} = k \times x$$

- Fjederkraft F_{fj} [N]
- Fjederkonstant k [N/m]
- Forlængelse/stræk x [m]

Eksempel

Massen på lod = 5 kg

Hvad er fjederkonstanten k på denne fjeder ?

Spørgsmål?

